2. číslo
VI. ročník
marec 2013

Stankovské zvesti

Obecné noviny pre Stankovany a Rojkov www.stankovany.sk/zvesti

Močiare dajú ochranári spolu s obcou do pôvodného stavu

Vykopaním bazéna poškodili Stankovany pred ôsmimi rokmi vzácne biotopy v Prírodnej rezervácii Močiar. Pokutu vo výške päť tisíc eur už obec zaplatila, teraz sa, spoločne s ochranármi, snažia o nápravu.

» Obec pre zložitú finančnú situáciu nemôže prispieť na revitalizáciu Močiarov peniazmi. Ochotne však poskytne techniku a ľudí.

Prírodná rezervácia Močiar je jedinou lokalitou vápnitých slatín s maricou pílkatou na Slovensku, ktorá je zaradená aj medzi územia európskeho významu," vysvetlila Martina Badidová z inštitútu aplikovanej ekológie Daphne.

Veľmi hodnotné sú aj vnútrozemské travertínové slaniská so slanomilnými druhmi .

Okrem toho rastie v oblasti ďalších 24 národne významných druhov rastlín, z ktorých štyri sú kriticky ohrozené. Vďaka týmto prírodným hodnotám zaradili v roku 2008 územie do sústavy NATURA 2000.

Jazierko vybagrovali bez povolenia

Rezervácia Močiare je známa množstvom minerálnych prameňov, jeden z nich napĺňa aj jazierko, ktoré ľudia ešte v minulosti využívali ako malé kúpele. Bazén však po rokoch zarástol a jeho plocha sa výrazne zmenšila.

Obec preto aj s pomocou ťažkých mechanizmov ešte v roku 2005 jazierko vykopala na dvojnásobok pôvodnej veľkosti. Bazén chceli spevniť výdrevou, no vtedy už zasiahli ochranári.

Za poškodenie museli zaplatiť pokutu

Za nepovolený zásah do biotopu európskeho významu a jeho poškodenie dostala obec od Slovenskej inšpekcie životného prostredia pokutu vo výške takmer päťtisíc eur.

Okrem zaplatenia pokuty mala obec napraviť, čo poškodila, napríklad vyzbierať navezený makadam a zatarasiť prístupovú cestu tak, aby sa k mokradi nedostali motorové vozidlá. Obec síce pokutu zaplatila, no územie nerevitalizovala.

Územie je potrebné vrátiť do pôvodného stavu

Pracovníci Národného parku Malá Fatra upozorňujú, že bez cieleného a riadeného manažmentu ochrany Močiarov môže dôjsť k zániku vzácneho územia. To je naviazané na režim minerálnych podzemných vôd, ktoré na územie vyvierajú.

Pracovníci Národného parku Malá Fatra sa stretli s predstaviteľmi obce, aby prerokovali program záchrany prírodnej rezervácie Močiar.

„Zachovanie a obnova prírodných hodnôt územia vyžaduje riadenú starostlivosť. V programe záchrany je spracovaná analýza stavu jednotlivých zložiek územia. Ukázalo sa, že ich stav sa v posledných rokoch zhoršil," vysvetlila Anna Dobošová, botanička NP MF.

O financie chce správa národného parku žiadať ministerstvo životného prostredia. „V súčasnosti sa pripravuje projekt v rámci prioritnej osi operačného programu životné prostredie, ktorého súčasťou je aj realizácia tohto programu záchrany," spresnila Dobošová.

Osadia aj informačné tabule

V roku 1975 urobili na území hydrogeologický prieskum pomocou troch vrtov. Výdatnosť týchto vrtov však postupne slabne a travertínové plochy vysychajú. Súčasťou programu záchrany Močiarov je preto aj monitoring vrtov pomocou priemyselnej kamery a ak bude treba, ich obnovenie.

Okrem pravidelného kosenia a pozorovania územia chce Národný park Malá Fatra spolupracovať aj s verejnosťou. O jedinečnosti územia budú informovať návštevníkov tabule, jedna v obci a dve priamo na mieste, teda na lesnej ceste nad Močiarmi, aby mali okoloidúci pekný výhľad na chránené územie a druhá náučná tabuľa by mala byť pri prechode cez železničnú trať.

Môžeme pomôcť len pracovnými silami

Aby obec ešte viac nezhoršila stav, ktorý je v okolí jazierka, v posledných dvoch rokoch nevykonávala žiadne zásahy.

„Pomoc Národného parku Malá Fatra vítame, pri záchrane prírodnej rezervácie budeme s nimi úzko spolupracovať. Žiaľ, náročná finančná situácia obce nám nedovoľuje pomáhať peniazmi, no ochotne poskytneme pracovné sily a techniku," povedal starosta obce Rudolf Baleja.

text: SZ,

Ujo Chorvát, chýbaš nám

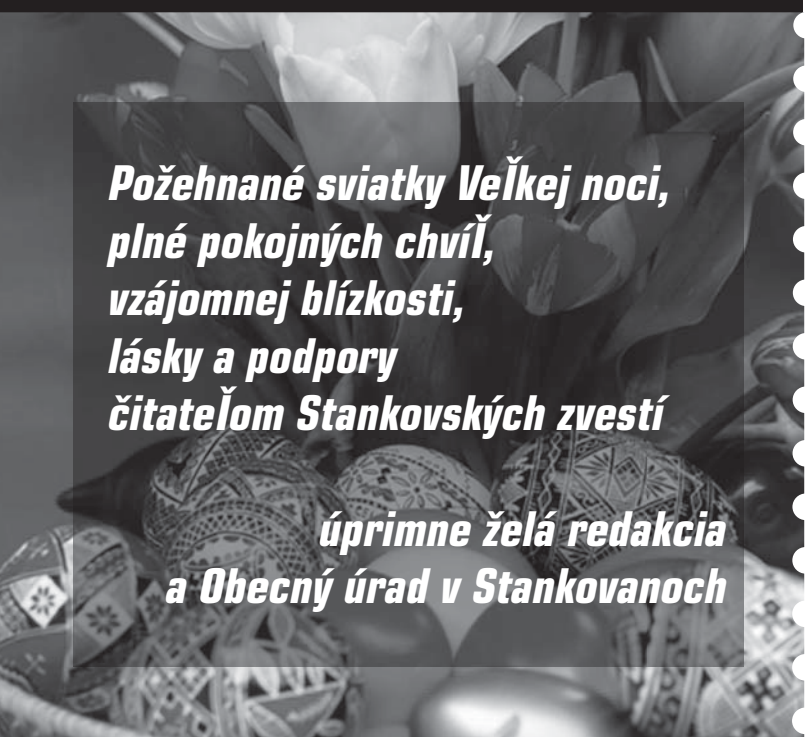
Uplynulo len niekoľko týždňov, čo si na Nový rok podával ruku Stankovcom s prianím dobrého zdravia a Božieho požehnania. Vtedy nikomu ani len na um nezišlo, že ťa za niekoľko dní vyprevadíme na večný odpočinok. Začiatok bežného dňa pre mnohých ľudí začína rozhovorom so Všemohúcim. Často si sa modlieval: „Nech som ku každému láskavý a srdečný a nech vo mne ostáva iskra humoru, ktorý je taký potrebný."

Každý, kto ťa poznal vie, že podľa toho si sa aj správal. Rád si pracoval pre obec, či už ako člen niekoľkých komisií, bol si aj členom jednoty dôchodcov, dlhoročným členom redakčnej rady Stankovských zvestí. Prispieval si vtipy, opisoval si spomienky na svoje detstvo, ktoré sa úzko spája so Stankovanmi a Podšípom. Vďaka tebe sme sa dozvedeli, aký ťažký a zároveň krásny bol život v horách. Nejednému brancovi si napomohol, aby si mohol zadarmo urobiť vodičský preukaz, ale niektorým si vybavil vojenskú službu na území Slovenska, aby nemuseli chodiť až niekam do západných Čiech, čo bolo v tých časoch samozrejmosťou. Bol si tiež členom cirkevného spevokolu, treba ti poďakovať aj za vybudovanie plechovej čakárne pri železničnej stanici, vybudovanie nového chodníka pred stanicou. Vždy si bol hrdý na to, že si bol príslušníkom Československej armády, kde si dosiahol hodnosť podplukovníka.

Keby to bolo možné a prihovoril by si sa nám, isto by to bol tvoj najobľúbenejší vtip: Starší manželia večer pred spaním. Manžel povie manželke: „Hafni!" Manželka povie: „Haf!" Muž vloží umelý chrup do úst a hovorí:" Nie hafni ale zhasni!"

Preto aj ja zhasínam, nech ti je stankovská zem, ktorú si mal tak rád, ľahká.

Ujo Chorvát, chýbaš nám.!

Obsah

čo nájdete v Stankovských zvestiach

Obecné zastupiteľstvo 3
Oznamy 4
Budúcnosť obce 4
Kanalizácia 4
Historické fotografie 4
Schválili rozpočet 5
Nové merače 5
Sčítanie obyvateľstva 6
Vianočné stretnutie s poslancami 7
Jar bez Stankovian 8
Zo života školy 9
Stankovské priezviská 10
Listáreň 11
Stankovský ples 12
Príhovor pána farára 12

Redakcia

Stankovské zvesti
Obecné noviny pre Stankovany a Rojkov
www.stankovany.sk/zvesti
štvrťročník - šírený bezplatne
Číslo 2, ročník VI. marec 2013
náklad: 380 ks
EV 3939/09
ISSN 1339-1984
Vydavateľ:
Obecný úrad Stankovany
Stankovany 133, 034 92,
IČO: 00 315 761

Stankovské zvesti

šéfredaktorka:
Mgr. Ľubica Kubišová,
zástupkyňa šéfredaktorky:
Ing. Mária Straková
redakcia: *Vendelín Čieško, Mgr. Pavol Škuta, JUDr. Vladimír Urban*
grafická úprava a sadzba textu: *Mgr. Ľubica Kubišová,*
spolupracovali: *Eva Straková*
tlačiareň: *Vrábel, Dolný Kubín*
kontakt na redakciu:
stankovskezvesti@centrum.sk

Texty neprešli jazykovou úpravou. Redakcia si vyhradzuje právo na apretáciu rukopisov a ich neuverejnenie.

UZÁVIERKA BUDÚCEHO ČÍSLA: 31.5 2013
Prosíme autorov textov, aby tento termín dodržali

Oznámenie o štruktúre vlastníckych vzťahov vydavateľa k 31. 12. 2012 uverejnené v súlade s § 6 ods. 3 zákona č. 167/2008 o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve.
Obec Stankovany mala k uvedenému dátumu 0 % podiel na základnom imaní a hlasovacích právach vysielateľa rozhlasovej programovej služby a televíznej programovej služby.

Obecné zastupiteľstvo v Stankovanoch

Vyberáme z 1. mimoriadneho zasadnutia OZ, ktoré sa konalo 2. januára 2013 a pokračovalo 8. januára 2013

Obecné zastupiteľstvo prerokovalo vzdanie sa mandátu poslanca OZ – Michala Chomista, keď na jeho miesto bol pozvaný prvý náhradník Peter Lacko, bytom Stankovany-Rojkov. Po zložení sľubu sa stal poslancom OZ. Zároveň bol zvolený aj za člena Dozornej rady Obecných lesov s.r.o. Stankovany namiesto M. Chomista.

Ďalej bolo predmetom rokovania majetko-právne vysporiadanie Obecných lesov s.r.o. Stankovany vo vzťahu k Štátnym lesom š.p. Banská Bystrica s využitím právnych služieb externého právnika JUDr. M. Bachynca vo veci podania žaloby na nadobudnutie vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam vydržaním. K tomuto bodu rokovania predniesli správu p. L.Lovás, M.Straka a Ing. P.Chyla.

Na návrh JUDr. V. Urbana došlo k prerušeniu zasadnutia OZ, ktoré pokračovalo 8. januára 2013 už za osobnej účasti JUDr. M. Bachynca, ktorý sa vyjadril k predmetu sporu a prítomným vysvetlil ďalšie možné kroky a postupy v riešení tohto závažného problému.

Ďalej M. Straka navrhol, aby bola podaná sťažnosť na Inšpekciu katastra na ROEP vo veci zlej identifikácie pozemkov v nedávno ukončenom ROEP-e viacerým občanom, ako aj lesných pozemkov patriacich cirkevným lesom. Je však možnosť opraviť tieto chyby ešte asi 1,5 roka, kedy uplynie zákonom stanovená lehota na ich opravu (celkom 3 roky).

Vyberáme z 1. riadneho zasadnutia OZ, ktoré sa konalo 21. februára 2013

Na Obecné zastupiteľstvo boli predložené Správy o činnosti komisií za II. polrok 2012 a plány ich práce I. polrok 2013, ako aj správa HK o kontrolnej činnosti za II. polrok 2012 a správy o výsledkoch vykonaných kontrol.

Ďalej predložili prítomným správu o hospodárení spoločnosti Obecné lesy s.r.o. Stankovany za rok 2012 a schválenie Plánu hospodárenia na rok 2013 Ing. P.Chyla a konateľ spoločnosti L.Lovás. M.Straka, predseda Dozornej rady OL predložil správu o činnosti DR OL a plán práce na rok 2013.

Správu o plnení rozpočtu za rok 2012 predložila pracovníčka OcÚ K. Králiková.

V bode rôzne bolo rokované o chybnom mapovaní pozemkov (ROEP) v našej obci, čo spôsobuje niektorým občanom problémy, podobne i pri cirkevných pozemkoch. Starosta informoval o krokoch, ktoré v tejto veci doteraz vykonal a požiadal, že je potrebné prijať uznesenie na riešenie tejto situácie s cieľom vykonania nápravy.

OZ zobralo na vedomie obsah listu Rady školy pri ZS s MŠ v Stankovanoch vo veci financovania záujmovej činnosti v roku 2013, žiadosť Liptovského múzea v Ružomberku o finančnú podporu na vydanie publikácie k storočnici múzea.

Starosta informoval o projekte umiestnenia meračov rýchlosti v miestnej časti Rojkov na štátnej ceste I. triedy č. 18 pri finančnej spoluúčasti nadácie Allianz vo výške 25% t.j. 1 000 €. a dofinancovaním 3.800 € našou obcou.

Ďalej informoval o návrhu Stavoindustrie a.s. Lipt. Mikuláš vo veci dofinancovania stavby KACR formou podpísania zmenky a dohody o uznaní dlhu. O aké závažné zabezpečovacie prostriedky sa jedná vysvetlil prítomným JUDr. V.Urban. Na základe toho, OZ odporučilo starostovi dojednať inú formu zabezpečenia záväzku.

Ďalej obecné zastupiteľstvo odporučilo starostovi obce zabezpečiť vypracovanie znaleckých posudkov na ocenenie stavieb bývalej MŠ v miestnej časti Rojkov a bývalej MŠ v Stankovanoch pre realizáciu následného možného odpredaja. OZ súhlasilo s rekonštrukciou autobusových zastávok, ktoré budú za protihodnotu využité na reklamy. Pri súhlasnom stanovisku príslušného cestného správneho orgánu.

V DISKUSII ODZNELO:

- J.Karas, predseda PS Urbár v Stankovanoch predniesol návrh na súčinnosť Urbárskeho spoločenstva a Obecných lesov s.r.o. Stankovany v ťažbe dreva s tým, že dosiahnutá rentabilita by mala byť zrovnateľná u PS Urbár ako aj u Obecných lesov. K jeho návrhu sa vyjadril konateľ spoločnosti L.Lovás, predseda dozornej rady M.Straka a lesný odborný hospodár Ing. P. Chyla.

Ing. M. Straková poukázala na to, že obecné lesy sú zdrojom finančných prostriedkov a je preto potrebné, aby boli pre obec jednoznačne prínosom. Bude preto nevyhnutné, aby sa v budúcnosti viac zamerali aj na riešenie ziskovosti a znižovanie nákladov. Ocenila návrh J. Karasa, predsedu PS Urbár o možnosti zlepšenie hospodárenia spoločnosti Obecné lesy s.r.o. v prístupe a spolupráci s PS Urbár.

Starosta obce uviedol, že návrh na vzájomnú spoluprácu Obecných lesov a PS Urbár navrhol už pred viac ako ôsmimi rokmi. Ďalej poznamenal, že pomoc Obecných lesov v súčasnosti je pre obec najväčšia od ich založenia a keďže na dnešnom jednaní nedošlo k dohode vo všetkých návrhoch prednesených predsedom PS Urbár, starosta obce navrhol ďalšie vzájomné stretnutia. Tie sa uskutočnili v dňoch 27. februára 2013 a 03. marca 2013, ktorých výsledkom je vzájomná dohoda na spoluprácu medzi PS Urbár a Obecnými lesmi s.r.o. takmer vo všetkých predložených návrhoch.

-Ing. P. Straka položil zástupcom OL s.r.o. otázku, ako mienia zalesňovať v tomto roku, či bude možné zamestnať nezamestnaných v obci ? Tiež hovoril o požiadavke ZO Jednoty dôchodcov o výsledkoch rokovania OZ, ako aj o požiadavke na asanáciu domu po nebohom A. Mudajovi, ktorý ohrozuje chodcov. Starosta odpovedal, že na tomto dome zabezpečil odstránenie škridiel a krovu, na čo mal písomný súhlas od domnelej vlastníčky na základe výziev zo strany obce na ohrozujúci stav.

-Poslanec M.Matejík upozornil, že sú dobré snehové podmienky a Lyžiarsko-turistický klub v miestnej časti Rojkov nevyvíja žiadnu aktivitu.

-Poslanec J. Fúra navrhol prispieť na vydanie knihy Liptovskému múzeu ako aj našej škole na činnosť.

-Starosta zhodnotil obecný ples ako veľmi úspešný. Na účte verejnej zbierky máme 765 €,

z toho: 100 € prispel občan P. Brna, ochotníci 15 €, anonymný darca 50 € a zisk z plesu bol 600 €.

zostavila: MS

OZNAMY

» Pokuta za voľne pobehujúceho psa

Na základe sťažností občanov opäť upozorňujeme majiteľov psov, že po obci sa znovu voľne pohybujú psy, čím ich majitelia porušujú Všeobecne záväzné nariadenie obce Stankovany č. 7/2003 o vodení psa mimo chovného priestoru.

Psy ohrozujú najmä deti a žiakov, poštových doručovateľov, pracovníkov elektrární, ostatných občanov a návštevníkov našej obce.

V prípade, že sa situácia nezlepší a osobné napomínanie majiteľov psov nepomôže, obec je oprávnená pristúpiť k sankciám voči týmto majiteľom.

Neustráženie si psa môže vyjsť jeho majiteľa riadne draho. Obec môže uložiť pokutu až do výšky 166 eur, ak bude pes po ulici pobehovať bez vôdzky opakovane, pokuta sa môže až zdvojnásobiť.

» Knižnica otvorená každú stredu

Obecná knižnica v Stankovanoch oznamuje žiakom a ostatným záujemcom o vypožičanie kníh, že bude pravidelne otvorená vždy v stredu v čase od 15:30 hod. do 16:30 hod.

Členský poplatok na rok 2013 je jedno euro.

» Číslo účtu verejnej zbierky na Kultúrne a agroturistické centrum regiónu

8311402011/5600

Ako môžete prispieť?
- Prevodom cez účet
- Vložením peňazí cez poštovú poukážku
- Vložením peňazí na účet v Prima banke v Ružomberku

Budúcnosť obce sa ponesie v znamení šetrenia

Čaká nás obdobie šetrenia, z dôvodu často spomínanej výstavby Kultúrneho a agroturistického centra a parku pri ihrisku.

Za stavbu nového kultúrneho domu sme k 1. januáru tohto roku dlhovali čiastku 166 538,67 eur, i napriek tomu, že túto stavbu sme ukončili o viac ako 400 tisíc eur lacnejšie ako bolo plánované.

Do začiatku marca sa nám podarilo zaplatiť z tohto dlhu 44 770,85 eur a zostáva nám uhradiť ešte 121 768,82 eur. Dodávateľ stavby Stavoindustria Lipt. Mikuláš a.s. požaduje túto čiastku splatiť do konca roku 2013.

V prípade preplatenia dane z pridanej hodnoty na túto stavbu od štátu vo výške 50 tisíc eur a pomoci obecných lesov ešte v sľúbenej výške 46 tisíc eur, čo je spolu 96 tisíc eur, nám bude stále chýbať 25 768,82 eur.

Z tohoto dôvodu ma OZ poverilo zabezpečiť znalecké odhady na budovy bývalých Materských škôl v Stankovanoch a v Rojkove za účelom ich možného odpredaja.

Naviac ešte dlhujeme 15 tisíc eur Ekofitu Kotešová za dokončený park pri ihrisku, keďže hodnota tohto diela predstavuje 110-tisíc eur. Od môjho nástupu sa nám podarilo doteraz zaplatiť 95 tisíc eur.

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že obec má v súčasnosti celkové záväzky voči dodávateľom vo výške 136 768,82 eur. Je to presne toľko o koľko poskytol štát našej obci menej financií z podielových daní.

To je aj dôvod prečo obec musela tento výpadok riešiť zvýšením miestnych daní a poplatkov pre právnické a fyzické osoby.

text: RB

O peniaze na kanalizáciu žiadame Environfond

Aj napriek ťaživej situácii sa obec v rámci svojich možností snaží ako tak vylepšiť životné podmienky pre občanov a pripravovať ďalšie investičné akcie. Dôležitým projektom je výstavba kanalizácie a získanie dotácie na dostavanie ďalších vetiev v obci, čím sa rozšíri počet pripojených domácností.

V spolupráci s Vodárenskou spoločnosťou a.s. Ružomberok vedenie obce pripravilo a odovzdalo žiadosť na Environmentálnom fonde v Bratislave o poskytnutie podpory formou dotácie na rok 2013 vo výške 401 104 eur.

» Prvú etapu výstavby (zo zdrojov VSR) máme už za sebou

„Plánujeme dobudovať časť kanalizácie v Stankovanoch od rodinného domu Petra Klimu po Františka Barbuša. Veríme, že budeme úspešnejší ako v minulom roku, keďže našej žiadosti nebolo vyhovené podobne ako väčšine obcí na strednom Slovensku," povedal Rudolf Baleja.

V tomto roku má byť ukončená ČOV v Rojkove, obec plánuje asfaltové úpravy ciest na Šiaroch v Rojkove a postupne by sa mohli podľa vyjadrenia investora stavby napájať domy na verejnú kanalizáciu v skúšobnej prevádzke.

text: RB

Výstava historických fotografií Stankovian

V Stankovanoch vznikol miestny odbor Matice Slovenskej. Jeho predsedníčkou sa stala Ľudmila Malchová.

Práve z dielne MO Matice Slovenskej pochádza aj nápad na usporiadanie výstavy historických fotografií, ktoré zachytávajú Stankovany tak, ako si ich mnohí ešte pamätajú, ale aj nepamätajú. Fotografie postupne zbierajú členovia miestneho odboru z archívov ľudí ale aj z múzeí.

Už teraz vyzbierali cez 60 cenných fotografií, ktoré svedčia o tom, že výstava bude zaujímavá a nik by si ju nemal nechať ujsť. Uvidia nielen to, ako vyzerala obec pred rokmi ale aj to, čo robili zamladi, čomu sa venovali ich starí a prastarí rodičia.

Výstavu naplánovali predbežne na mesiac máj, preto sledujte oznamy v rozhlase a na vývesných tabuliach.

text: SZ

Jedinou cestou na rozvoj sú úspešné granty

Poslanci obecného zastupiteľstva v Stankovanoch schválili návrh rozpočtu obce na rok 2013.

Poslanci obecného zastupiteľstva (OZ) schválili na svojom poslednom minuloročnom zasadnutí 13. decembra 2012 návrh programového rozpočtu obce na roky 2013-2015.

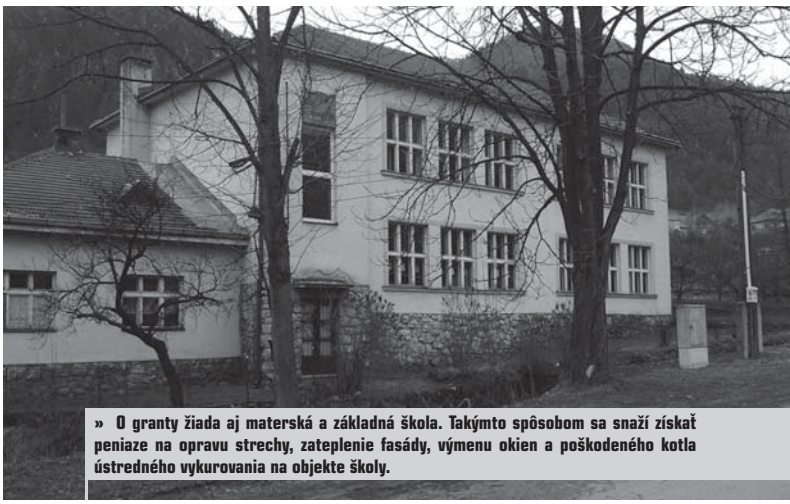
Pred jeho prerokovávaním bolo umožnené všetkým občanom vyzvaním cez miestny rozhlas vyjadriť sa v rámci pripomienkového konania k jeho obsahu, keď návrh rozpočtu bol vyvesený v úradnej skrinke Obecného úradu.

Zasadnutia OZ sa zúčastnili okrem poslancov aj obyvatelia obce, ktorí vzniesli svoje pripomienky k prerokovávaným materiálom (VZN obce o miestnych daniach a poplatkoch a Návrh rozpočtu obce).

Návrh rozpočtu obce je zostavený ako vyrovnaný, ale nevytvára žiadne rezervy na údržbu majetku, pozemné komunikácie, riešenie možných živelných situácií a i.. Počíta s príjmami a výdavkami v celkovej výške 443.530 €. Takto zostavený rozpočet je vysoko rizikový, čo som uviedla aj vo svojom stanovisku k návrhu rozpočtu.

V čom teda spočívajú riziká rozpočtu?

- rozpočtované príjmy zo štátu a od občanov sa nemusia naplniť
- výpad príjmu z prenajatých pozemkov (Obecné lesy) v r. 2013 – r. 2017, ktorý by bol použitý pre vykrytie potrieb obce bude v plnej výške použitý na čiastočnú úhradu faktúr za realizáciu záverečných prác na stavbe „Kultúrneho a agroturistického centra regiónu Stankovany pre Stavoindustriu a.s. Liptovský Mikuláš
- rozpočtovaný príjem z nájomného KACR, keď pre rok 2013 nie sú uzatvorené žiadne zmluvy.

» O granty žiada aj materská a základná škola. Takýmto spôsobom sa snaží získať peniaze na opravu strechy, zateplenie fasády, výmenu okien a poškodeného kotla ústredného vykurovania na objekte školy.

Návrh rozpočtu neuvažuje s financiami:

- na interiérové vybavenie Kultúrneho a agroturistického centra (stoličky, podlahy, kuchynka, internet a nábytok)
- za predaj nepotrebného a nevyužívaného majetku obce
- na doplatenie zrealizovaných prác na obecnom parku.
- nerieši NDS a.s..

Keďže v návrhu rozpočtu je rozpočtovaná rezerva na spolufinancovanie úspešných projektov, obecný úrad má pre ďalšie obdobie len jedinú cestu na vylepšenie finančnej situácie obce a to prihlasovať sa do programových výziev a grantov a robiť všetko pre ich úspech !

Každá pripomienka, návrh alebo podnet od občanov môže pomôcť obci pri riešení jej zložitej a ťažkej finančnej situácii.

text: Mária Straková

Na bezpečnosť budú dohliadať nové merače rýchlosti

Cez Rojkov prechádza hlavná dopravná tepna, ktorá spája Bratislavu s Košicami. Cesta 1/18 zároveň nahrádza chýbajúcu diaľnicu. Hoci v obci platí predpísaná rýchlosť 50 kilometrov za hodinu, vodiči ju veselo ignorujú, o čom sa môžete presvedčiť aj pri chvíľkovom sledovaní správania sa vodičov na ceste.

Arogantná jazda často ohrozuje chodcov, kráčať popri ceste alebo prejsť na druhú stranu je niekedy doslova životu nebezpečné.

Mnohým obciam v podobnej situácii sa osvedčilo nainštalovanie radarov, alebo meračov rýchlosti. Aj v Rojkove sa pokúsi obec znížiť rýchlosť áut pomocou techniky.

„Na základe projektu, ktorý som podal na podnet hlavnej kontrolórky na nadáciu Allianz Bratislava nám bol poskytnutý finančný príspevok vo výške tisíc eur na merače rýchlosti na hlavnej ceste v Rojkove. Keďže by bolo škodou o tieto peniaze prísť, OZ odporučilo zmenu v rozpočte obce a uvoľnilo naviac čiastku 3 800 eur na dofinancovanie tejto akcie. Stav dopravnej situácie v tejto časti obce si doslova vyžaduje ochranu chodcov a ostatných účastníkov cestnej premávky. Vynaložené investície do bezpečnosti a zdravia ľudí sa nám určite oplatia a vrátia," vysvetlil starosta obce Rudolf Baleja.

Dva merače rýchlosti budú napájané z verejného osvetlenia a na batériu. Kamera bude

zachytávať prichádzajúce autá a na displeji sa rozsvieti ich rýchlosť. Pokiaľ prekročia maximálnu povolenú rýchlosť, na displeji zasvieti vyzvanie Spomaľ! Podobné merače rýchlosti sú nainštalované aj na hlavnej ceste v Ľubochni.

text: SZ

Projekt je pripravený, čaká sa na peniaze

Leto roku 2010 majú mnohí ľudia v pamäti pre rozsiahle povodne, ktoré postihli obec.

Stankovany sú najnižšie položenou obcou na toku Váhu v okrese Ružomberok. Pri vypúšťaní vody z vodného diela Liptovská Mara musia vodohospodári myslieť na to, aby sa tu voda nevyliala z koryta. Slovenský vodohospodársky podnik v roku 2010 vyhlásil, že chce do obce investovať nemalé peniaze a zvýšiť brehy.

Vodohohospodári už majú v rukách vypracovaný projekt na zvýšenie brehov na pravej strane Váhu na území Stankovian. Výstavba oporného protipovodňového múru na hornom a dolnom konci by mala stáť 800-tisíc eur.

Financovať by ho mal Slovenský vodohospodársky podnik Piešťany. Samotné zahájenie výstavby však odďaluje nedostatok financií.

text: SZ

Opravia dve autobusové zastávky

Aj keď je vlak najpoužívanejší prostriedok verejnej dopravy pre väčšinu obyvateľov Stankovian. Mnohí, najmä bývajúci v Rojkove, využívajú autobusy.

Čakanie na príchod autobusu pri hlavnej ceste nie je práve najpríjemnejšie. V smere z Kraľovian do Ružomberka síce stoja dve kryté autobusové zastávky, jednu využívajú obyvatelia Rojkova a druhú Stankovian. Prístrešky sú však zničené vplyvom počasia, ale aj vandalov.

Obec podpísala so súkromnou spoločnosťou zaoberajúcou sa predajom strešnej krytiny zmluvu na obnovu týchto dvoch už jestvujúcich zastávok.

Obec to nevyjde nič. Ako protihodnotu za opravu zastávok na nich oravská firma umiestni svoje reklamné tabule.

text: SZ

Čo o nás prezradilo sčítanie obyvateľstva?

Štatistický úrad spočítaval v roku 2011 slovenské domácnosti. Postupne vyhodnocuje výsledky pre jednotlivé regióny a obce. V Stankovanoch podľa zistených údajov žilo 1212 obyvateľov.

Zloženie obyvateľstva Stankovian podľa národnosti. Ostatné národnosti, ku ktorým sa nikto neprihlásil, neuvádzame

slovenská	rusínska	česká	nemecká	nezistená
1179	1	1	1	30

Zloženie obyvateľstva Stankovian podľa vekových kategórií a pohlavia

Vekové kategórie	0 – 4	5 - 9	10 – 14	15 – 19	20 – 24	25 - 29	30 - 34	35 – 39	40 - 44	45 -49	50 - 54
Muži (spolu 603)	31	29	23	56	48	46	44	44	46	53	37
Ženy (spolu 609)	31	25	25	42	41	41	42	45	42	41	41

Vekové kategórie	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100+
Muži (spolu 603)	38	26	28	20	13	16	4	1	0	0
Ženy (spolu 609)	37	44	28	33	21	20	8	1	1	0

Zloženie obyvateľstva podľa náboženského vyznania. Vyznanie, ku ktorému sa nik neprihlásil, neuvádzame

Rímskokatolícka cirkev	Grékokatolícka cirkev	Pravoslávna cirkev	Evanjelická cirkev a.v.	Cirkev československá husitská	Bez vyznania	Nezistené
1 129	3	3	24	1	19	33

Zloženie obyvateľstva Stankovian podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

základné	učňovské bez maturity	stredné odborné bez maturity	úplne stredné učňovské s maturitou	úplne stredné odborné s maturitou	úplne stredné všeobecné
244	228	176	53	205	3

vyššie odborné	vysokoškolské bakalárske	vysokoškolské (Mgr.Ing.)	vysokoškolské doktorandské	bez vzdelania	nezistené
114	13	60	2	164	22

Novinky s diaľnicou

Diaľničiari idú aktualizovať technické riešenie sporného úseku D1.

Národná diaľničná spoločnosť (NDS) urobila ďalší krok v príprave výstavby spornej časti diaľnice D1.

Na úsek Turany - Hubová sa bude aktualizovať technické riešenie. NDS zverejnila vo vestníku Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO) súťaž na dodanie všetkých typov technických dokumentácií potrebných na začatie výstavby tejto časti diaľnice.

„Predpokladaná hodnota zákazky je 6,6 milióna eur," povedal hovorca NDS Marcel Jánošík. Predmetom kontraktu bude napríklad zabezpečenie Správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie (EIA) či dokumentácie pre územné a stavebné rozhodnutie alebo dokumentácie na ponuku.

V súvislosti s týmto úsekom diaľnice v súčasnosti prebieha aj súťaž na monitoring veľkých šeliem v území, ktoré pretína budúci úsek diaľnice. Predpokladaná hodnota zákazky je 750-tisíc eur.

Úsek diaľnice D1 medzi Martinom a Ružomberkom dlho čaká na výstavbu práve pre vplyv cesty na životné prostredie. Európskej komisii sa nepáčili dopady cesty na prírodu, nakoniec však minulý rok prijala dodatočné opatrenia štátu, ktorými by sa mali vplyvy diaľnice zmierniť.

Tieto ale treba teraz zapracovať do technického riešenia cesty, čo značne oddiali začiatok výstavby diaľnice.
V súčasnosti je úsek D1 Turany - Hubová v zásobníku eurofondových projektov. Tým, že získal súhlas Európskej komisie, bude možné jeho financovanie z peňazí Európskej únie.

text: SZ

Vianočné stretnutie občanov so starostom a poslancami

Novootvorené Kultúrne a agroturistické centrum regiónu privítalo v svojej spoločenskej sále počas vianočných sviatkov 27. decembra 2012 obyvateľov obce na stretnutí so svojim starostom a poslancami OZ. Stretnutie sa uskutočnilo s cieľom spoločne zhodnotiť dvojročné volebné obdobie.

Aj keď o stretnutí boli všetci občania včas informovaní cez miestny rozhlas a cez Stankovské zvesti, účasť bola slabá, celkovo asi 60 ľudí.

Ako prvý vystúpil Rudolf Baleja, starosta obce, ktorý vo svojom rozsiahlom vystúpení uviedol, že nie je možné zhodnotiť všetko, ale chce podať obyvateľom informácie z prvej ruky o tom, ako sa doteraz darilo plniť sľuby z volieb.

V obci sa v uplynulých dvoch rokoch realizovali dve najrozsiahlejšie investičné akcie a to: prvá etapa výstavby kanalizácie v obci včítane dokončenia asfaltovacích prác na všetkých cestách, financované Vodárenskou spoločnosťou Ružomberok a ukončenie stavby Kultúrneho a agroturistického centra regiónu financovaného čiastočne z finančných prostriedkov EÚ, úveru, pôžičiek a vlastných finančných prostriedkov obce.

Obec je odkázaná pri dofinancovaní stavby na pomoc iných, pretože vyčerpala takmer všetky možnosti financovania tejto stavby.

Ďalej zhodnotil činnosť a chod obecného úradu, VPP a problémy, ktoré obec riešila – park pri ihrisku, hasičská zbrojnica Rojkov, cintorín, verejné osvetlenie, likvidácia skládok, čistenie potokov, oprava a náter zastávky pri ŽSR, prístupový chodník na žel. stanicu, orezanie a úprava stromov v obci, výrub nebezpečných stromov pri kaplnke a v areáli ZŠ s MŠ, oprava zatekajúcej strechy na školskej jedálni, realizácia osvetlenia stromčeka pred kostolom. Kladne hodnotená spolupráca s farským úradom, miestnou ŽŠ a MŠ a FK Sokol Stankovany a pod.

JUDr. Vladimír Urban, zástupca starostu, ktorý toto stretnutie moderoval, vyzval potom každého z prítomných ku korektnej diskusii k správe, ktorú predniesol starosta obce, k veciam, ktoré ho v obci tešia, trápia alebo k čomu má pripomienky. Ak budú otázky konštruktívne a adresné, využijeme ich na skvalitnenie našej práce.

Budova je hotová a slúži

Za časť Stankovany – Rojkov vystúpilo v diskusii viac obyvateľov (František Baleja, Vojtech Púček ml., Peter Chomist ml., Štefan Ondrejka) – vyslovili sklamanie k nezasvieteniu stromčeka na Vianoce, ku kvalite vozovky v Rojkove (výmole), zvyšovaniu daní, k úrovni a čistote autobusových zastávok, a okolia predajných stánkov, kvalite cesty na Laz, zadĺženosti obce pre stavbu kultúrneho domu ale vyjadrenie spokojnosti, že už je budova hotová a slúži.

Ďalej vystúpil Ing. Ján Tatár, bývalý starosta, ktorý položil niekoľko otázok terajšiemu starostovi - v akej výške obec dostala nenávratný finančný príspevok z EÚ na stavbu KD, koľko donorov obec požiadala o výpomoc pre stavbu KD a koľko financií od nich dostala, koľko prinesie zvýšenie daní do obecného rozpočtu?

Ďalej vo svojom vystúpení prítomným podal isté vysvetlenie k rozsahu kanalizácie, k financovaniu KD, tzv. spoločnému účtu, nezverejneniu článku v obecných novinách, ako aj k svojej účasti na ich tvorbe, ochote pomôcť riešiť problémy terajšiemu starostovi a i. Na jeho diskusný príspevok odpovedal starosta obce.

» Priestory kultúrneho centra poslúžili na vianočné stretnutie

Neochota zúčastňovať sa na brigádach

Ďalej v diskusii vystúpili – Ing. Peter Straka, František Urban, Vendelín Chovanec, Rastislav Ivanov, Karol Janiga, Ján Karas vo veci vyslovenia pochvala za dostavbu budovy KACR, neochoty obyvateľov zúčastniť sa pri vyhlasovaných brigádach, budúcnosť obce pri výstavbe diaľnice a ČOV, Močiare a ich budúcnosť, úroveň verejných priestranstiev v obci a ich neoprávnené využívanie občanmi, potreba, aby naďalej vychádzali Stankovské zvesti, nutnosť postupne dobudovať kanalizáciu v celej obci, zverejňovanie akcií, ktoré sa v obci robia aj v iných regionálnych novinách a i.

Treba povedať, že diskusia bola miestami aj veľmi emotívna ale starosta a prítomní poslanci sa snažili na všetko zodpovedať.

Na záver mnoho z prítomných občanov prijalo pozvanie starostu obce na malé občerstvenie a spoločné príjemné posedenie.

text: MS

Poznámka: *Toto stretnutie hodnotilo už polovicu volebného obdobia, je preto prekvapením, že mnohí občania nevedia, kto je ich poslanec, na ktorého sa môžu obrátiť so svojimi otázkami a preto si dovoľujeme uviesť volebné obvody, v ktorých pôsobia:*

Meno poslanca	čísla domu
STANKOVANY	
Ing. Juraj Chyla	1 – 79
Mgr. Tomáš Hadač	80 – 101; 348-367
Jana Vojtečeková	109-185
Joachim Fúra	186-236
Ján Buliak	237-270; 498 a 501
JUDr. Vladimír Urban	271-316
Pavol Lucký	317-347; 494 a 496
ROJKOV	
Milan Matejík	370-424; 492 a 497
Peter Lacko, ktorý nahradil Michala Chomista	427-490; 500

Futbalová jar bude bez FK Sokol Stankovany

FJ Sokol Stankovany sa rozhodla odhlásiť svoje A mužstvo z III. A triedy.

Ešte v lete v stankovskom futbalovom klube spriadali smelé plány a netajili ani postupové ambície. No po jeseni siedmy tím III. A triedy (s ôsmimi bodmi) nateraz končí. Kde – čo sa v obci šuškalo a na výročnej členskej schôdzi napokon padlo definitívne rozhodnutie.

„Predovšetkým finančné suchoty nás donútili urobiť takéto nepopulárne rozhodnutie," komentoval odchod mužstva z rozbehnutej súťaže tajomník Sokola Stankovany Pavol Škuta.

„Od obce, ktorá má finančné problémy, sme v porovnaní s predchádzajúcim rokom dostali len tretinovú dotáciu. Ako oddiel ale nekončíme, mladší žiaci v Kormanovom pohári pokračujú."

Futbal prerušili povodne

Nie je to prvý raz, čo si „kožená" v Stankovanoch berie „oddychový čas". „Na prelome päťdesiatych a šesťdesiatych rokov povodne prerušili futbalový život v dedine," zaspomínal Škuta.

„Krátka pauza nastala aj počas rekonštrukcie ihriska, ktoré sme dali slávnostne do užívania 5. júla 1991."

Hľadajú zdroje na činnosť

Škuta dobre vie, že dedina bez futbalu, to nie je ono.

„Nič iné nám ale nezostávalo. No verím, že to bude len na pol roka. Musíme hľadať ďalšie zdroje na činnosť oddielu. V lete situáciu prehodnotíme a pokúsime sa znovu u nás futbal postaviť na nohy. Hoci aj celková situácia je veľmi zložitá. Čím ďalej je chlapcov menej a aj záujem klesá. Treba ich doslova naháňať a presviedčať – poďte si zahrať. A máme taký krásny trávnik," uzavrel tajomník klubu.

Kmeňovým hráčom Sokol umožnil, aby si na jar našli hosťovania s tým, že by sa potom zase vrátili do stankovianskeho košiara.

text: JS
foto: SZ

Vypaľovanie trávy bez povolenia je trestné

Každé ročné obdobie prináša so sebou isté čaro. Jar je pre nás obdobím, ktoré symbolizuje nový život, pod ťarchou snehu sa prebúdza príroda. Aj okolité živočíšstvo prejavuje známky života.

A práve tu je kameň úrazu. Veľa ľudí si myslí, že to staré, čo bolo v minulom roku, treba zničiť, spáliť nechať miesto pre nové, pre nový život.

Častokrát sme svedkami veľkých škôd, ba dokonca aj tragédii, ktoré spôsobia požiare pri vypaľovaní suchej trávy v záhradách, suchého lístia a inej suchej vegetácie. Buďme k tejto skutočnosti obozretný, pretože z malého ohníčka za pomoci priaznivého vetra stačí len okamih a krôčik škodám a k tragédiam.

V zmysle zákona č. 314/2001 Z.z.o ochrane pred požiarmi je takéto počínanie občanov trestné.

Nuž vychádzajme aj zo štatistiky a rebríčka príčin požiarov, kde svojvoľné zakladanie ohňa a vypaľovania suchej trávy patrí medzi popredné príčiny vzniku .

Ako technik požiarnej ochrany v obci vás chcem upozorniť, že akékoľvek spaľovanie suchej trávy a inej suchej vegetácie kdekoľvek možno vykonať len na základe písomného povolenia okresného riaditeľstva požiarnej ochrany.

Oheň je dobrý pomocník,ale zlý pán.

text: Vendelín Čieško

Spoločenská kronika

Vítame medzi nami

Cintia Jasmína Prídavková
» január

Michal Kubačka
» január

Opustili nás

Marta Švábiková (82 rokov)
» december

Anton Chorvát (84 rokov)
» január

Igor Chovanec (51 rokov)
» január

Vladimír Planieta (71 rokov)
»február

Anton Hlasica (70 rokov)
»marec

Vianočná výzdoba v dedine

Sviatky a čaro Vianoc už len nostalgicky rezonujú v našich spomienkach. Okrem pokojných chvíľ s rodinami je to aj čas, kedy komisia pre kultúru a šport vyberá najkrajšiu vianočnú výzdobu. Inak tomu nebolo ani tento rok.

Komisia sa priznáva, že rozhodovanie nebolo to ľahké, ale po dôkladnom zvážení došli k nasledujúcemu verdiktu:

Najkrajšiu tohtoročnú výzdobu svojich rodinných domova záhrad mali

V Stankovanoch: Vladimír Huntata, Miroslav Gašper
V Rojkove: Anton Trasoň.

Treba azda vyzdvihnúť, že svojimi krásnymi vianočnými výzdobami prispeli nielen výzdobou svojho príbytku ale aj celkovej sviatočnej atmosfére v obci

Spomínaní boli prizvaní na obecný úrad, kde boli starostom obce odmenení peknou knihou a ďakovnými slovami starostu obce a členmi kultúrnej komisie.

Ešte raz srdečne blahoželáme.

text: Vendelín Čieško

» Deti sa zmenili na rozprávkové bytosti

» V súťažiach ukázali svoju šikovnosť

Kultúrne centrum sa zmenilo na rozprávkovú krajinu plnú bojovníkov a princezien

História karnevalu siaha až do 14. storočia, kedy sa posledný deň pred pôstom ľudia veselili pri sýtom jedle a pití, aby sa rozlúčili s fašiangami. S pribúdajúcimi rokmi sa karneval neustále obohacoval novými a novými nápadmi, stále štýlovejšími a pestrejšími maskami.

Vo svete sa každoročne konajú tisícky karnevalov. Mnohé z nich sú originálne, neopakovateľné a nezabudnuteľné.

Aj v našej škole sa stal karneval tradíciou. V tomto roku sa konal vo štvrtok 31 . januára pred polročnými prázdninami v miestnom Agroturistickom centre.

Týždeň pred vypuknutím akcie sa začali veľké prípravy – výzdoba miestnosti, vyrábanie masiek a hlavne dohadovanie sa, aký bude program. Deti sa už nevedeli dočkať. Karneval sa začal o 15:00 hodine. Hlavná sála sa zmenila na karnevalovú sieň, ktorú vyzdobili pedagogické pracovníčky z miestnej Základnej a materskej školy Stankovany.

Za nápaditosť dostali deti maškrtu

Všetci mali ruky plné práce. Dj si chystal svoj pult s pesničkami a my s deťmi sme zatiaľ prichystali stôl s občerstvením a pódium, na ktoré sme pripravili očakávanú tombolu.

Zábava sa mohla začať. Priestory Agroturistického centra sa ako šibnutím čarovného prútika zmenili na pomotanú rozprávkovú krajinu plnú bojovníkov, postáv z histórie, celebrity, rôzne zvieratá, povolania, animované postavy...

Za kvalitu, originalitu i nápad boli všetky masky odmenené sladkou maškrtou. Samozrejme, nechýbali ani súťaže v šikovnosti detí, napríklad presnú mušku ukázali v hode na terč, balónovom tanci a obratnosť zas v behu s vajíčkom.

Žrebovala sa napínavá tombola

Po skončení súťaží nasledovalo žrebovanie tomboly. O sprievodné slovo sa postarala riaditeľka Základnej a materskej školy PaedDr. Hockicková. Tombola bola veľmi napínavá, lebo sa súťažilo o hodnotné ceny a na svoje si prišli nielen deti ale aj rodičia.

Po rozdaní cien sme nezabudli ani na šišky, ktoré neodmysliteľne patria ku každej fašiangovej zábave a na ktorých si skutočne pochutnali všetci, ktorí sa zúčastnili.

Ale všetko pekné raz musí skončiť a tak to inak nebolo ani u nás. Neúprosné hodiny "odbili" záver veľmi vydarenej akcie, ktorá sa uskutočnila aj vďaka podpore štedrých sponzorov z našej obce, za ktorú im deti srdečne ďakujú.

text a foto: Mária Lacková
foto: Mária Lacková

Bohúňova paleta

Žiaci 3. a 4. ročníka ZŠ s MŠ Stankovany sa zapojili do výtvarnej súťaže pod názvom Bohúňova paleta.

Ide o medzinárodnú výtvarnú súťaž, ktorú organizuje Základná umelecká škola P. M. Bohúňa v Dolnom Kubíne v spolupráci s Mestským domom kultúry v Bielsko-Bialej v Poľsku.

Súťaže sa zúčastnilo 147 škôl, z toho 112 škôl zo Slovenska a 35 škôl z Poľska. Prihlásených výtvarných prác bolo 1862 a spomedzi toľkého počtu bola žiačka 3. ročníka, Viviana Mária Urbanová, medzi ocenenými.

Získala čestné uznanie poroty za portrét, ktorý namaľovala kombinovanou technikou.

Jej úspech teší o to viac, že medzi ocenenými účastníkmi bola veľká väčšina zo základných umeleckých škôl.

text: Zuzana Šurinová

Zápis prváčikov

Budúci prváčikovia sa v jeden pondelok, 28. 1. 2013, prišli spolu so svojimi rodičmi zapísať do školy.

O tom, že to bol pre nich výnimočný deň, niet pochýb. Na ich tváričkách bolo vidieť radosť i očakávanie.

Zapísať sa prišlo 6 predškolákov. Že sú šikovní a už súci do školy, nás hneď presvedčili, keď krok za krokom usilovne plnili zadané úlohy.

Kreslili postavičku, vyfarbovali, určovali počet, pomenúvali písmenká, písali svoje meno... Svoju tvorivosť predviedli pri skladaní pekných a zaujímavých obrázkov z geometrických tvarov. Vznikli tak dom, hrad, panáčik, záhradka, snehuliak s metlou či moderný snehuliak s vysávačom.

Veríme, že sa budúcim prvákom bude v škole páčiť a už teraz sa na nich tešíme.

text: Zuzana Šurinová

Stankovské priezviská v 20. a 21. storočí

Pred časom sa v Stankovských zvestiach objavovali na pokračovanie články o priezviskách v Stankovanoch od 16. do 19. storočia. To inšpirovalo Jána Lysého, aby zozbieral aj najnovšie priezviská, ktoré sa vyskytujú v našej obci, a to v 20. a 21. storočí. Výsledky jeho práce teraz uverejňujeme.
V minulom čísle sme začínali menom Bajči a skončili Lacom. Teraz pokračujeme prieviskom Málik

Málik – rodina sa prisťahovala do Stankovian v roku 2008 a prvý nositeľ pochádza z Ružomberka – Biely Potok.
Mäsiar – priezvisko sa prvýkrát spomína v roku 1969 a prvý nositeľ prišiel do našej obce z Levíc okres Levice.
Mikulec – prvýkrát sa spomínhak v roku 2003, prvý nositeľ prišiel z Lúdrovej, okr. Ružomberok.
Matejík – priezvisko sa spomína prvýkrát v roku 1956 a prvý nositeľ priezviska prišiel z obce Strážov v okrese Žilina.
Makovíny – priezvisko sa prvýkrát spomína v roku 1958 a prvý nositeľ pochádza z obce Horná Ves okres Banská Štiavnica.
Matloň – priezvisko sa prvýkrát spomína v roku 1997 a jeho prvý nositeľ pochádza z Liptovského Mikuláša.
Matuška – priezvisko sa prvýkrát spomína v roku 1940 a prvý nositeľ prišiel z Palúdzkej pri Liptovskom Mikuláši.
Mádel – priezvisko sa spomína v roku 1945 a prvý nositeľ prišiel z Rybárpola pri Ružomberku.
Ondrejka – priezvisko sa prvýkrát spomína v roku 1955 a prvý nositeľ pochádzal z Liptovskej Štiavnice.
Ovsák – priezvisko sa spomína už v roku 1939 a jeho prvý nositeľ prišiel z Párnice. V súčasnosti už žiadny nositeľ tohto priezviska nemá v obci bydlisko.
Pažítka – priezvisko sa prvýkrát spomína v roku a jeho prvý nositeľ prišiel z Hubovej.
Pobeha – priezvisko sa spomína v roku 2000 a jeho prvý nositeľ pochádza zo Žažkova.
Pastulka – priezvisko sa prvýkrát spomína v roku 1950 a jeho prvý nositeľ pochádzal z Kežmarku.
Piroh – priezvisko sa prvýkrát spomína v roku 1957 a jeho prvý nositeľ prišiel do našej obce z obce Švošov.
Planieta – priezvisko sa prvýkrát spomína v roku 1966 a jeho prvý nositeľ pochádza z Tvrdošína.
Pjoso – prvý záznam je v roku 1987 a jeho prvý nositeľ pochádza z obce Miková, okres Stropkov.
Považský – prvá zmienka je v roku 1973, prvý nositeľ pochádzal z Ružomberka.
Priečko – prvá zmienka je z roku 1944 a prvý nositeľ pochádzal z obce Čierne pri Čadci, okres Čadca.
Pukaj – prvá zmienka je z roku 2012, prvý nositeľ prišiel z Ružomberka.
Radúch – prvá zmienka je z roku 1986, priezvisko pochádza z Liptovskej Štiavnice.
Riečan – prvá zmienka je z roku 1943, priezvisko vymrelo po meči.
Roštek – prvýkrát sa spomína v roku 1989 a prvý nositeľ priezvisko pochádza z obce Švošov.
Mojský – prvýkrát sa spomína v roku 1968. Prvý nositeľ priezviska pochádzal z Lietavskej Lúčky pri Strečne, okres Žilina.
Slováček – prvýkrát sa spomína v roku 1975 a prvý nositeľ pochádza z Ostravy - ČR.
Smrečan – prvýkrát sa spomína v roku 1975 a prvý nositeľ pochádza z Hubovej.
Straňák – prvýkrát sa toto priezvisko spomína v roku 1980 a prvý nositeľ pochádza z Levíc.
Sleziak – toto priezvisko sa prvýkrát spomína v roku 1960 a jeho prvý nositeľ pochádza zo Sliačov.
Stančok – priezvisko sa prvýkrát spomína v roku 1970 a jeho prvý nositeľ pochádzal z Čadce.
Šteták – priezvisko sa prvýkrát spomína v roku 1974 a prvý nositeľ pochádza z obce Zábrež, okres Dolný Kubín.
Šišitka – priezvisko sa prvýkrát spomína v roku 1993 a prvý nositeľ pochádza z obce Ratkovo v okrese Martin.
Schöber – priezvisko sa prvýkrát spomína v roku 1988 a prvý nositeľ pochádza z mesta Liptovský Hrádok, okrkes Liptovský Mikuláš.
Topor – prvýkrát sa spomína v roku 1937 a prvý nositeľ prišiel z obce Bobrov, okres Námestovo. V súčasnosti už žiadny nositeľ tohto priezviska v Stankovanoch nebýva.
Timčo – prvá zmienka je v roku 1990 a prvý nositeľ pochádzal z Trebišova.
Tomáň – priezvisko sa prvýkrát spomína v roku 1976 a prvý nositeľ priezviska pochádza zo Sedliackej Dubovej na Orave.
Turčina – priezvisko sa spomína v roku 1961 a jeho prvý nositeľ pochádza z obce Žažkov.
Trsťan – priezvisko sa objavilo v roku 2011 jeho nositeľ pochádza z Ilavy.
Zaťko – priezvisko sa prvýkrát spomína v roku 1954 a jeho prvý nositeľ pochádzal zo Zázrivej, okres Dolný Kubín.
Záprel – priezvisko sa prvýkrát spomína v roku 1947 a jeho prvý nositeľ pochádzal z Nových Zámov.
Zábojník – prvá zmienka v matrike je z roku 1952 a pochádza
Záväzký – prvá zmienka je v roku 1901, prvý nositeľ prišiel z Gombáša – dnes Hubová.
Zvada – prvá zmienka o tomto priezvisku je z roku 2005 a pochádza z Ružomberka.

text: Ján Lysý

Jeden z divov okresu je aj Podšíp

Mestské noviny Ružomberský hlas uverejnil vo svojom čísle z 10. augusta 2012, článok Sedem divov Ružomberského okresu, teda tipy na hodnotné výlety v Dolnom Liptove, ktorý disponuje nebývalou prírodnou nádherou.

Medzi pozoruhodné lokality, ktoré si rozhodne zaslúžia pozornosť a návštevu bola zaradená na piate miesto naša Osada Podšíp.

A čo o nej bolo uvedené? Je to vrchárska osada, ktorá leží na rozhraní Liptova, Oravy a Turca pri Stankovanoch. Osada už nemá stálych obyvateľov, je však pamiatkou na horalský spôsob života. Zachované drevenice využívajú chalupári. Leží na lúke pod vrchom Šíp, môžete sa z nej kochať nádhernými výhľadmi. Poslední obyvatelia ju opustili v 50. rokoch minulého storočia, je v nadmorskej výške 760 m. Osadu obývalo osem až desať domácností.

Lákadlo: Neopakovateľná atmosféra a pohľad na dobové drevenice, ktoré sú v prekvapujúco zachovalom stave, poteší srdce každého Liptáka aj návštevníka regiónu. Darmo tu budete hľadať výdobytky modernej civilizácie, za to však bude na vás dýchať duch histórie našich predkov.

Malo by nás všetkých tešiť takého zaradenie – oceňujúce pozoruhodnosť Osady Podšíp. Avšak nedá mi povedať, či so všetkým môžeme byť spokojní a či sme všetko urobili pre to, aby aj návštevníci, ktorí zavítajú k nám boli spokojní a odnášali si od nás tie najkrajšie spomienky.

A ako to vidím ja? Chýba mi tabuľa pri vstupe do obce, ktorá by vítala návštevníkov, ktorí k nám prichádzajú.

Sú upravené a pravidelne udržiavané verejné priestranstvá v obci? Ako sa staráme o obecný park – investíciu za približne 100 tisíc eur? Ako sú udržiavané cestičky a miesta – medokýš, vstup na chodník do osady Podšíp a podobne? Chýbajú informačné tabule, ktoré by informovali o pozoruhodnostiach obce a jeho okolí. Ako je to s možnosťou ponúkaných služieb, ich kvality a prostredia, kde by si mohli návštevníci oddýchnuť.

Redakcia obecných noviniek by veľmi uvítala Vaše návrhy a podnety na zlepšenie súčasného stavu. Toto všetko by mohlo pomôcť aj pre naplnenie zámeru činnosti vybudovaného Agroturistického centra, možnosti účasti obce na rôznych vypísaných tendroch, ktoré sú zamerané na možnosť získania finančných prostriedkov obci a ktorých nikdy nie je dosť.

» Nedávno osadili smerové tabule a vyznačili cyklotrasu na Podšíp, značkami sa môžu riadiť aj peší turisti.

text: Mária Straková

» KOMENTÁR

Z vašich listov:
Nadjazd cez železnicu

Cez našu obec prechádza železničná trať, ktorá ju delí na dvoje. Občania musia z jednej strany na druhú prechádzať cez koľajnice alebo obchádzať cez železničnú zastávku do školy, kostola, obchodu, pošty alebo na cintorín.

Som už staršia a je mi ťažko, keď sa stretávam s matkami a deťmi, ktoré idú do škôlky či školy. Kráčajú z Rojkova alebo dolného konca a musia ešte aj urobiť obchádzku cez železničnú stanicu. Koľko kilometrov musia prechádzať? Rovnako aj starší ľudia a to najmä v zimnom období? Už od pradávna viedla v obci cesta od kultúrneho domu po cintorín a školu cez železnicu. Ja sama som po nej prechádzala, keď som ešte navštevovala školu. Prechod bol v tom čase chránený závorami. Dokonca železniční pracovníci zatvárali závory na troch miestach v obci a to na Močiaroch, medzi školou a cintorínom a na Kúte. Na Močiaroch zriadili zvučnú signalizáciu, na Kúte zrušili a urobili neskôr podjazd a prechod hlavný mal ku škole a na cintorín nahradiť a bol naplánovaný nadjazd nad železničnú trať.

Dodnes sa tak nestalo. Za kostolom bol na ten účel zakúpený od rodiny Matulovej aj rodinný dom, ktorý bol zbúraný. Správa dráhy, odbor dopravy a prepravy Bratislava sa ohlásia v roku 1979 oznámila v časopise Železničiar, že by na ten účel dala 1,5 milióna slovenských korún. Bola som prítomná aj na jednaní o nadjazde medzi komisiou z Bratislavy a vtedajším miestnym národným výborom. Kde to ostalo stáť a kto bol proti tomu, nevieme.

Z toho dôvodu žiadame Obecný úrad Stankovany, aby znova započal konanie, keď železnica za toľké roky od výstavby dvojkoľajovej trate neurobila po zrušení bývalého prechodu náhradný. Žiadam, aby bola urobená aspoň náhradná lavica, ako ide cez rieku Váh. Dúfam, že obecný úrad započne nové konanie o náhradný prechod za čo mu budeme veľmi povďační. Prajeme mu v práci veľa, veľa úspechov.

Urbanová Antónia

ODPOVEDÁME:

Nadchod nad železničnú trať by určite uvítal nejeden občan Stankovian.

Avšak na druhej strane je tento zámer pre železnice už nereálny. Dôvod je ten, že v súčasnostni prebieha modernizácia železničných tratí tak, aby po nej mohli jazdiť vlaky rýchlosťou 160 kilometrov za hodinu.

Z toho vyplýva, že dôjde k zmene trasy železničných koľají aj v Stankovanoch. Trať sa odkloní, nepôjde už cez obec, ale cez plánovaný železničný tunel Korbeľka.

Preto je málo pravdepodobné, že by železničná spoločnosť investovala nemalé finančné prostriedky do výstavby niečoho (konkrétne železničného nadjazdu) , čo bude o pár rokov zbytočné.

Už teraz sa tvorí poradovník na ďalší ročník plesu

Prvý obecný ples v Stankovanoch sa mimoriadne vydaril. V priestoroch nového kultúrneho centra sa zabávalo 105 hostí. Lákadlom bola dobrá hudba, jedlo, priateľská atmosféra a atraktívna tombola.

Zámerom zorganizovania obecného plesu bolo nielen zabaviť ľudí a stráviť príjemný večer ale pomôcť pri zariaďovaní kultúrneho centra.

V úvode plesu, ktorý sa konal 9. februára, vystúpila dievčenská tanečná skupina z Ružomberka. Potom sa hosťom prihovoril starosta obce Rudolf Baleja a nasledoval slávnostný otváracií valčík. O lákavý hudobný program sa postarala skupina Old Boys, v ktorej zastala miesto speváčky Katarína Schoberová zo Stankovian. Prestávky vypĺňali miestni hudobníci, na akordeóne zahrali Zdeno Buliak a Jozef Pečko, pridali sa k nim aj hudobníci na ozembuchu a klarinete.

Plesajúcich zabavila aj štedrá tombola. Držiteľom šťastného lístka, ktorý vyhral prvú cenu televízor, bol Matúš Malcho.

Prvý obecný ples sa skutočne vydaril o čom svedčí aj skutočnosť, že hostia sa zabávali až do ranných hodín. Už teraz sa mnohí pýtajú, kedy bude ďalší ročník, pretože sa tešia na to, že si príjemné spoločenské podujatie, aké u nás chýbalo, zopakujú.

„Z tejto vydarenej akcie bola na osobitný účet obce vložená čiastka 765 eur. Z toho 600 eur bol zisk z plesu, čiastkou 100 eur prispel pán Peter Brna, 50 eur nám poskytol anonymný darca a 15 eur venovali divadelní ochotníci," povedal Rudolf Baleja.

V prípade ochoty a pomoci ďalších darcov, by obec do kultúrneho centra zakúpila ďalšie zariadenie a technológiu do tejto stavby.

„Sme radi, že sa nám podarilo zakúpiť a zaplatiť 150 kusov nových stoličiek, ktoré mali premiéru na spomínanom plese. Je nutné najbližšie zakúpiť stoly do tejto stavby, aby sme ich nemuseli neustále prenášať z obecného úradu ako je tomu doteraz. Veríme, že všetky plány a predsavzatia sa nám podaria postupne našou vzájomnou spoluprácou realizovať," spresnil Baleja.

Vďaka patrí aj množstvu sponzorov, ktorí venovali do tomboly lákavé ceny, vďaka čomu dostal prvý obecný ples punc plnohodnotnej a úspešnej akcie.

text: SZ,
foto: Juraj Kasala

Vzkriesenie – pozvánka do večnosti

Každé malé dieťa vie, čo je to rozprávka. Vie, že je to nejaký príbeh so šťastným koncom. Zväčša každá z rozprávok končí slovami: …a žili, až kým nepomreli. Naozaj. Viete prečo vznikli rozprávky? Pravdepodobne z veľkej túžby človeka po šťastí.

Dospelí však vedia, že rozprávky a rozprávkové bytosti sú iba vymyslené. Ako potom môže človeka urobiť šťastným niečo, čo je vymyslené, čo reálne neexistuje? Okrem toho je tu ešte ďalšia otázka. Ak rozprávka končí slovami: „…a žili až kým nepomreli", aká je tu nádej, aké je to šťastie, keď museli zomrieť?

Iste, malým, deťom stačí šťastný koniec rozprávky. My dospelí ale hľadáme zdroj svojho šťastia oveľa racionálnejšie. Ak už niečomu uveríme, musí to mať svoje zdôvodnenie. Existuje teda príbeh, ktorý by sa končil: „…a žili, a žili, a žili?" Existuje. A nie je to rozprávka, dokonca sa to týka aj nás.

Na hroboch tých, ktorí nás predišli do večnosti môžeme vidieť nápisy: „Tu odpočíva XY." Každý hrob teda identifikuje toho, kto v ňom leží. V Panteóne v Paríži možno čítať: To je hrob Napoleona Veľkého. Na Červenom námestí je mauzóleum Lenina. Na cintoríne v Arlingtone je miesto, kde je pochovaný J. F. Kennedy. V bazilike Božieho hrobu v Jeruzaleme je však úplne iný nápis. Stojí tam napísané: „Odtiaľ vstal z mŕtvych Ježiš Kristus." Aký to úžasný rozdiel. Kým ostatné hroby označujú menom príslušného človeka a hovoria, že ten hrob nie je prázdny, Ježišov hrob zíva prázdnotou a hlása do celého sveta, že ten, čo tam ležal, už tam nie je, že vstal z mŕtvych.

Ježiš teda skutočne vstal. Je zbytočné hľadať živého medzi mŕtvymi, veď zvesť anjela od prázdneho hrobu je jasná: „Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi?" Ježiš vstal, ako povedal.

Aký je však význam tohto sviatku pre nás? Vieme, že Ježiš nám svojím zmŕtvychvstaním zabezpečil spásu. Vieme, že od jeho zmŕtvychvstania už pre nás neexistuje smrť, že sme prešli zo smrti do života. Teda náš životný príbeh naozaj môže končiť slovami: „…a žili, a žili, a žili."...

Požehnanú Veľkú Noc praje
Miloš Labaš

Rímskokatolícka cirkev má nového pápeža

Je ním argentínsky kardinál Jorge Mario Bergoglio a vybral si meno František, ktorý sa stal 266. pápež katolíckej cirkvi, ktorého zvolilo konkláve 13. marca 2013. Je to prvý pápež pochádzajúci z amerického kontinentu a taktiež prvý pápež zo Spoločnosti Ježišovej (jezuiti).

Jorge Mario Bergoglio sa narodil v Buenos Aires ako jedno z piatich detí talianskych prisťahovalcov z kraja Piemont. Jeho otec Mário José Bergoglio bol železničným pracovníkom. Jeho matka sa volala Regina Mária Sívori. Získal titul magistra chémie na Univerzite Buenos Aires.V 21 rokoch sa rozhodol byť kňazom. Kardinál Bergoglio sa stal známy pre osobné pokory, dogmatický konzervativizmus a záväzok k sociálnej spravodlivosti. Jeho jednoduchý štýl prispel k jeho povesti pokory. Žil v malom byte, skôr než v honosnej biskupskej rezidencii. Používal verejnú dopravu namiesto limuzíny.